

Ahol az új követ urakat várják.

A követ urakat Budapest egyik legszebb palotájába várják, a Duna felett őrt álló *Országházába*. Ezt a csodálatos palotát az európai hírvé *Steindl Imre* építette. Eredetileg az lett volna kívánatos, hogy a palota, amelynek összes építési költsége 36,631.000 korona volt, elkészüljön a millenniumra. Ez azonban nem volt lehetséges, 1896-ban csupán egy együttes díszülést tudott ülni a két Ház, amelyen Magyarország ezeréves fennállásáról szóló 1896. évi VI. törvénycíkket kihirdették. A végleges beköltözés 1902 őszén történt meg, gróf *Apponyi Albert* elnöksége alatt, politikai viharokkal terhes levegőben.

A Sándor-utcai régi képviselőházból költözött ide az ország törvényhozóinak testülete, abból az intim milióból, melyet *Ybl Miklós* mester teremtett meg 1865-ben.

A régi és az új otthon közötti különbség első pillanatra elkábitotta a honatyákat. A hangulat olyan volt, mint amikor a polgári család a jól megszokott és minden zugában kihasznált kétszobás lakásból beköltözik a hatszobásba. Persze, hogy minden tetszett. A méretek legázoltak minden ellenvetést, a művészi összhang, a drága anyagok csillogása elkábitott mindenkit. Azután jött a kor, amikor sok minden nem tetszett. Nem tetszett azért, mert a felfogás teljesen megváltozott az építkezés gyakorlati hivatásáról. Napjainkban jött szomorú magunkbaszállásunk: való-e nekünk, kicsinyeknek ez a nagy palota?

Ma már nem időszertiek e tépelődések. Ez a parlamenti palota megillet bennünket, mert mementója ezer-

A dunaparti homlokzat részlete.

Az Országház díszlépcsője.

éves létünknek, ezeréves alkotmányunknak, visszaremlt nagyságunknak. Leljük benne örömlnket, mert ez a palota csodás alkotás, kövekből összerakott eposz, örök díse a fővárosnak és az országnak. Ez a palota szép. *Kant szerint szép az, ami érdek nélkül tetszik. Nos, ha a gyakorlatiasság érdekét kikapcsoljuk, ez a palota csodaszép.*

A régi Ház térfogatban parányi százaléka volt a mai-nak, mégis — vagy talán éppen azért — barátságosabb volt benne az élet. Jól elfértek benne a honatyák. Csak egyetlen példát. Hasonlítsuk össze a két épület éttermét. A régiről nincs sok mondanivaló. Négyyszögletes szoba volt; olyan, mint egy szabad királyi város vasuti vendéglője; három ablaka a Műegyetem kezdetleges kertjére nyílt; világos volt, szokásos volt, tehát — az éhes gyomor nem lévén műkritikus — barátságos volt. Nézzük a maít! Az Országház nagy étterme rendkívül jellemző Steindl építkezésére. A Dunával párhuzamos; szemközt vele a budai Vár s a hozzákapcsolódó dombvidék. Őzönlk feléje a legjobb levegő és beragyogja a napsugár. A világ legszebb terraszának kellene itt lennie és olyan íveablakoknak, amelyek télen is a szabadter illuzióját keltik fel. Ehelyett mit csinált Steindl? Azt mondják, a lángész nem megkönnyíteni, de megnehezíteni igyekszik problémáit. Ezt tette Steindl is: nem törődött napvilággal, levegővel, csoda panorámával, hanem egy sötét, gótkus csarnokot, valami lovagteremfélét épített oda. Ha az épület ismerete nélkül hoznak ide valakit, nem jön rá, vajjon az épület közepén van-e, az alagsorban-e, vagy a legfelső emeleten-e; mindegy gondolhat, csak arra nem, hogy csak egy fal választja el a legszebb dunai vedutától. A terem szép freskóit nem kárpótolnak azért, amit Budapest városi és természeti szépségébe való beilleszkedéséből, valamint az

épület gyakorlati használhatóságából elvesztettünk. Mert e csarnokot, amely kizárólag őket szolgálja, nem szeretik a törvényhozók, akik a legutóbbi esztendőben szépen csendesesen kihúzódtak a nagy étterem előszobájába, amelyet kedélyesen megosztanak az újságírókkal és a Ház tisztviselőivel.

Már épülése közben is sokat kritizálták e palotát, de inkább olyasmiket vetettek a tervezők szemére, hogy például az épületnek nincs igazi frontja, mert tulajdonképpen a Dunára kellene néznie, de nem ezt teszi, hanem egy aránylag szűk utcának, az Alkotmány-utcának áll be vonalába, stb. A gyakorlati fogyatékosokra használat közben jöttek rá. Ezek közé tartoznak a tultengő folyosók és lépcsőházak, amelyek káprázatosak ugyan, de — s ez a folyosóra vonatkozik — a régi szürke, füstös Sándor-utcai folyosó kellemesebb parlamenti atmoszférájával nem dicsekedhetnek. De, ismétlem, ne elégedetlenkedjünk akkor, amikor egy ilyen műkincsünk van. E palota ma Budapest egyik legnagyobb idegenforgalmi vonzóereje, az idegenek mint egy második Doge-palotát emlegetik.

Az idegenek nem látják az apró gyakorlatiatlan részleteket, csak a monumentális nagy egészet. Ők a legnagyobb magasztalói e palotának. Hát még azok, akiknek módjukban volt estélyi ragyogásban látni a kupolacsarnokot és a nagy lépcsőházat, valamint a hozzájuk kapcsolódó termeket. Ily alkalmi bemutatásokra már csak azért is szükség van, hogy a palota legszebb megjelenési módja, e színpompás ragyogása ne maradjon gyertya a véka alatt.

A művészi szépség elvont a napi politikától. Dehogy is az idegenek a legerősebb barátai az Országháznak! Nem ők azok, hanem az új honatyák, akik most vonulnak be törvényes otthonukba. Ez a bevonulás s az azt követő első forraságok érdeklődést váltanak ki az ország népéből. Maguk az új képviselők is kíváncsiak egymásra, hát még hozzátartozóik, választóik. Egy hétre mintha elfelejtődnének a nyomasztó gondok, amelyek megülik az országot. Most mindenki gyermekesen nagy örömmel és még nagyobb kíváncsisággal nézegeti azokat, akikre az ország gondját rábízta. Illetve nézegetné őket, ha minden odavágyó elférne a karzaton és aki eljutott oda, lelátna a többitől a terembe.

Siklóssy László.

A büffé. (Zádor István rajza.)

Az ülésterem.